

Naročnina: doma na sküpnih naslov mesečno 2 D., na posameznega 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. „Poslano“ i med tekstem vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p. i oglasna taksa posebi. Popusti po dogovori.

Pravi zroki za klanje duhovnikov v Španiji.

Kak čemo poročila iz žalostne Španjolske, boljševiki najbolje divjajo proti duhovnikom. Zakaj? Naj na to pitanje moremo odgovoriti, vržimo en kratek pogled na zgodovino, ki je v zvezi z komunisti.

Po ruskoj revoluciji se je posrečilo najprej na Vogrskem vpelati komunizem. Ka nam je bio, ešče zdaj živo čutimo. I premagala je komuniste ne romunska vojska, ki je Pešto zasledila, nego živa vera naroda, ki jo je gojila v njem duhovčina. Na prvih šancaj borbe proti komunistom so stali duhovniki. Čüda zato, če se komunisti v prvoj vrsti vržejo na duhovnike tam, kde ščejo svojo vladavino vpelati? Pa če v zvezi z vogrskim komunizmom vržemo en bežni pogled na Slovensko krajino, nam taki jasno postane, zakaj so komunisti obsodili na smrt urednika Novin i voditelja našega ljudstva. Zato, ar je bio kat. duhovnik, pod koga vodstvom je naš narod tak junaški bio v tistih strašnih dnevaj, da brezplačno razdeljenih boljševičkih Novin ne sprejeo, raztrgao je na male falačke i zmetao v obcestne jarke i bi raj svoje življenje dao, kak pa sprejeo boljševičke navuke.

Leta 1920. je Poljska, ta velika katoličanska država, bila v največjoj nevarnosti. Ruski komunisti so jo šteli z vojskov premagati i skoz nje razširiti komunizem v Nemčijo i druge države. Pa pred Varšavom se je zbrao celi polski narod, cvet njegov, šestnajset let stara mladina moškoga i ženskoga spola pod vodstvom ednoga duhovnika i odbila napad ruske komunistične vojske pa tak rešila Europo grozne nesreče komunizma. Žalostno je omeniti pri toj priliki, da gda je polska mladina krvavela, da reši boljševičke nevarnosti ne samo svojo državo, nego i druge v Europi, te je

bratska slovanska češka država ne dovolila, da bi se skoz njene zemle vozilo orožje za pobijanje največšega Božega i človečega sovražnika, boljševizma. Pod vodstvom Vayganda so pa Francozi podpirali Polsko v njejoj strašnoj i najbolje nevarnoj borbi. Nad vse žalostno je, da Francija zdaj podpira španjolske komuniste.

Leta 1827. so socijalnidemokratje, zavezniki, očevje bolševikov, v Austriji napravili veliko revolucijo. I premagao jih je austrijski narod pod vodstvom prelata Seipla, kat. duhovnika. Düh Kristušov, ki ga vceplavajo kat. duhovniki v srca vernikov, je rešo dozdaj svet boljševizma i ga bo tüdi rešo. A širilci toga düha so žrtve pri toj zmagi, oni, kat. duhovniki prvi kaplejo pod mečom zverine v človečoj podobi, oni vmirajo, da narod ostane i ne zgübi svoje sloboščine i svojega največšega kinča, svoje vere. Zato pa kolejo te zverine duhovščino v prvoj vrsti i podirajo Gospodova svetišča, ar znajo, ka „če vdarijo pastira, ovce črede razčrknejo“. Znajo, ka dokeč de samo eden kat. duhovnik vršo svojo od Kristuša njemi dano oblast, do komunisti, največši, prav peklenški sovražniki Kristušovi, v skrbeh i bojazni, da do premagani.

Tatar Ljenin i židov Trocki sta vpelala v Rusiji komunizem z obljubami, ka de zdaj nači, kak je bilo pod cari. Pa siromaški narod se je grozno vkano, nezmerno slabše je gratalo pod njima, kak je bilo pod cari. Pod cari je vendar znao, za koga dela, za koga skrbi. Znao je, da ka od državne dajatve više ostane, tisto je njegovo. Pod boljševiki je pa vse zgübo, vse svoje trüde mora pozabiti, robotati mora za državo, štera njemi ne da nikše sloboščine, najmenje pa verske ne, ka bi smeo bar Boga moliti.

Klub prekmurskih akademikov.

Na članek v našem listi z dne 26. julija, pod naslovom „Klub prekmurskih akademikov“, nam je te klub poslal sledeči popravek:

Ni res, da se je „pred dobrimi tremi leti proti katoličanskomi družtvi „Zavednost“ ustanovo klub, ki že v svojem programu odklanja vsakše versko osvedočenje“, res pa je, da se je klub ustanovil iz splošnih kulturnih potreb, povabil k članstvu „Zavednost“ in dopušča versko prepričanje. Ni res, da je klub „po svojih pravilaj družtvo, ki odklanja vsakši svetovni nazor, to se pravi, je popolnoma brezversko“. Res pa je, da klubova pravila dopuščajo vsakemu članu poljubni svetovni nazor, torej družtvo ne more biti in ni brezversko. Ni res, da „so to samo pravila, to je papir, ki te more upravičiti pred javnov oblastjov, da si je družtvo za svoj cio določilo, ka de se trüdilo za kulturni, socijalni in gospodarski podvig prekmurskoga ljudstva“. Res pa je, da se klub svojih pravil drži in se strogo v skladu z njimi bori za kulturni, socijalni in gospodarski dvig prekmurskega ljudstva. Ni res, da je „taktika kluba ta, da rivle „krščansko misleče lüdi“ zato, da se prehitro ne odkrije pred javnostjov“. Pač pa je res, da klub ni nikdar rival v ospredje krčansko mislečih ljudi zato, da bi ga ti krili pred javnostjo, pač pa so vsi njegovi funkcijonari bili izvoljeni od članstva zato, ker jih je to smatralo za vredne in sposobne zastopati klub pred javnostjo. Ni res, da „organizira klub tak zvane potujoče knižnice, ki majo ta končni cio, ka se s slabimi knjigami vzeme moralno moč in versko čütenje ljudstvi i tak na kriva pota spe-la vse kmečko življenje“. Pač pa je

Velike slovesnosti v Stični.

Stična je domovina cistercijanskega reda v Sloveniji. Že pred 800 leti so se naselili tü sinovje sv. Bernarda med slovenskim narodom i krepili toga vero, branili toga življenje pred Türki, širili med njim znanost i čuvali njegovo materno reč. Samostan zdaj obhaja 800 letnico svojega obstoja. Augusta 9. je pet jezero dece priromalo v Stično, šterim so služili slovesno sv. mešo sivolasni nadškof dr. Jeglič, ki so sami prečistili na stotine dece, ostale jezere pa drugi duhovniki. Za odrasčene 25 jezere se je pa vršila genliva slovesnost na Veliko mešo, štero sta obiskala tüdi g. minister, dr. Korošec i g. ban dr. Natlačen. Lepa samostanska Cerkev je Mariji, materi žalosti posvečena, ki naj čüva nadale samostan na hasek nemrtelnih düš.

res, da klub prekmurskih akademikov ustanavlja potujoče knižnice, zato, da bi z dobrimi knjigami v materinskem jeziku dvignil kulturni napredek med prekmurskim ljudstvom.

Ka pravimo mi na to?

V smisli predpisov zdajšnjega tiskovnega zakona, šteroga so pripravili ešče naši demokratje, gda so bili na vladi, je strašno lahko pošilati raznim listom popravke. Vrednost takših popravkov pa dnesden že vsaki pameten človek dobro pozna, zato na takše popravke nišče nikaj več ne da. Ti popravki se najprej lahko na te način sestavijo, da če mi pišemo od bolševikov, da so v Rusiji v par letih pomorili tri milijone ljudi, nam bolševiki na to lahko pošlejo sledeči popravek: „Ne istina, da so bolševiki v par letih pomorili tri milijone ljudi, istina pa je, da neso pomorili treh mi-

× Slovenski javnosti.

1933.

V letošnji 39. številki naših Novin smo v članku z naslovom „Klub prekmurskih akademikov“ povdarili med drugim, da se člani tega kluba večinoma očito in celo s ponosom priznavajo za prave marksiste, da so se nekateri izmed njih morali celo že pred oblastjo zagovarjati radi komunizma, naše ljudstvo pa da smatra nekatere člane tega kluba za prave komuniste. Tega dejstva namreč niti malo ne spremeni taktika kluba, da na predsedniško mesto običajno postavi bodisi kakega akademika, dissidenta katoliških društev, kateri ironično pripoveduje okrog, „da on vero resnično doživlja“, ali pa kakega povsem neporečnega akademika evangeličanske vere. Ravnotako ne omaja naše gornje trditve klubovo delovanje samo, ko se od časa do časa pojavi med prvimi poborniki za našo gimnazijo in da je nihče ne bi niti malo podvomil, kaj vse je klub že storil za našo gimnazijo, razstavijo vse svoje papirnato delovanje v izložbenem oknu trgovine. Tudi pobiranje podpisov za amnestijo političnih in komunističnih obsojencev, ali pa pobiranje prispevkov za „ljudske“ in „potovalne“ knjižnice okrog škofov, duhovnikov, banske uprave in drugih ne ovirja naše gornje trditve. Zlasti nas klub ne more o nasprotnem prepričati, če smo skoraj istočasno videli ravno najbolj vnete člane kluba med prvimi propagatorji za različne štrajke, med prvimi i najbolj glasnimi demonstranti proti škofom in cerkvi ter med najbolj divjimi kričači proti katoliškim politikom.

Taka taktika, kakršno komunistično vodstvo iz Moskve diktira svojim privržencem, je danes slovenski pa tudi svetovni javnosti že dobro znana. Kjer je recimo komunizem še preveč na slabem glasu, tam komunistični agitatorji ne gredo s svojo pravo barvo na dan, temveč se stalno skrivajo med najrazličnejšimi socijalnimi, človekoljubnimi in mirotvornimi gibanji. Ko pa zaslutijo, da so prilike dovolj ugodne, nastopijo z vso brutalnostjo in surovostjo svoje resnične boljševičke vsebine in brezobzirno pogazijo vse svoje prvotne socijalne, človekoljubne in mirotvorne krinke.

Na nekatere te naše stvarne gornje ugotovitve odgovarja Klub prekmurskih akademikov v letošnji 31. številki Murske krajine, listu poslanca Benka pod naslovom „Prekmurski javnosti“. Klub se postavi na vzvišeno stališče, da na napad „glasila katoliškega duhovnika“ sploh ne odgovarja, češ, da Novine z „lažmi, podtikanji in namigavanji pripravljajo razpust KPA“. V resnici je pa v tem članku govora o vse mogočem in nemogočem, edino o marksizmu in ko-

ljonov lüdi, nego so je deloma pobesili, deloma postrelili, deloma so pa tisti lüde sami pomrli po bolševičkih ječah od lakote in trpljenja“. Poleg toga se pa lahko v takšem popravki človek iz vsega ešče malo norca dela, kak to dela v svojem popravki tüdi Klub prekmurskih akademikov, gda pravi, da je namen njegove potujoče knižnice te, da bi z dobrimi knjigami kulturno zdigno naše ljudstvo. Da bo s šund literaturov klub zdigavo kulturni napredek našega ljudstva, to lahko pripovedavle bolševikom v Moskvi, pa ne nam. Zato iz vsega, ka mi znamo od kluba, naše ljudstvo pač najbolje vidi i razmi, kelko je gornji klubov popravek vreden. Gda nam Klub prekmurskih akademikov dokaže, da ga ne dirigirajo komunistično marksistični dühovi, bodo njegovi popravki konči malo vrednosti meli, zdaj se pa na takše popravke pokašlamo.

munizmu ni nobene besede. Ima pa dovolj obrazu in temu se prav nič ne čudimo, da nas pozivlje, naj damo „z dokazi podprt odgovor“, da nismo bili proti izpopolnitvi naše gimnazije. Skrajna predrznost, to je tudi vsem dobro znana taktika. Mi, ki smo se borili za dobro našega ljudstva in za našo gimnazijo, že, ko o Klubu prekmurskih akademikov ni bilo še ne sluha ne duha, in to iz resnične, nesebične ljubezni do našega ljudstva in naše krajine, ne pa morda po kakem naročilu iz Moskve, pač nimamo nobene potrebe, da bi svoje delovanje razpostavljali v izložbenih oknih. Pred KPA se pa naj sedaj zagovarjamo in z zanje sprejemljivimi dokazi izpričujemo, da nismo delali proti naši gimnaziji! Ta poziv, naslovljen nam od strani KPA, je pač nekoliko bolj neumestno, kakor pa, če bi mi pozvali KPA, naj nam dokaže, da ni v vsem svojem delovanju popolnoma marksističen in komunističen. V svoji instruirani taktiki se mora pač tudi KPA poslužiti tu in tam često uspešnega sredstva nesramnosti in predrznosti, četudi te metode niso ravno povsod na mestu.

V svojem apelu na prekmursko javnost nam KPA odkrije tudi marsikatero, nam do sedaj neznano novost. Tako nas KPA opozarja na nekaj, kar nam je bilo do sedaj popolnoma neznano, namreč, da so v naši krajini katoliki in evangeličani. To je za nas absolutno novo in nam je to odkritje kar sapo vzelo. Mi smo bili namreč popolnoma prepričani, da so Novine že zdavnaj iz vseh evangeličanov napravile same katoličane, da se dobesedno poslužimo odkritja KPA. Edini in najjažnejši posel Novin je namreč delati iz evangeličanov katoličane. Ravno tako novo je za nas razodetje, da Kluba prekmurskih akademikov „ne ovira različnost ver pri skupnem delu za skupne prekmurske interese“. Do sedaj smo namreč delali in še delamo klubu velko krivico, ko smo bili nedvoumno prepričani in to z ozirom na klubovo delovanje v javnosti, da je klub dosledno in povsod zavzel odločno protikatoliško stališče.

Istotako nova je za nas lastna klubova izjava, da je klub pri razdeljevanju knjig med ljudskošolsko mladino res razdelil nekaj mladini neprimernih knjig, katere so pa šolski upravitelji, kot dobri pedagogi obdržali v šolski knjižnici. To se je pa po izjavi kluba zgodilo samo vsled preobilice dela v klubu, ko knjižničar v kratkem času ni mogel pregledati vsega ogromnega števila razdeljenih knjig, če so vse primerne za mladino ali ne. Mi smo namreč do sedaj mislili in smo s tem gotovo delali klubu največjo krivico, da je klub namenoma in po nekem gotovem načrtu razdeljeval med naše otroke razne knjige z nenavadno dvoumno in opolzkovo vsebino. V svojih pregrešnih mislih smo šli celo tako daleč, da smo se na tiem izpraševali, od kod neki imajo ti ljudje, ki tako radi in tako sumljivo pogosto poudarjajo, da živijo v največji bedi, dasi tega nihče ne opazi pri njih, sedaj naenkrat dovolj denarja za tako obilico knjig? Mislimo pa, da smo tudi v teh svojih pregrešnih mislih delali in še delamo klubu največjo krivico.

Novo, vendar že nekoliko razumljivo nam je v isti številki Murske krajine tudi to, da je pod pozivom prekmurski mladini, naj se osnuje „akcijski mirovni odbor za Prekmurje“ in naj se pripravi delegacija za „mirovni“ kongres v Ženevi, podpisani „poblaščeni sklicatelj“ in ne KPA. Vsa svetovna javnost že namreč danes ve, da je „mirovni“ kongres v Ženevi samo komunistično marksistična prireditve pod nedolžnim mirovnim geslom

in to je dobro znano tudi klubu, zato je iz previdnosti pod tem pozivom podpisani samo „pooblaščen sklica-telj“. Vemo pa, da vso akcijo pri nas vodi ravno KPA.

Novo nam je končno tudi to, da prinaša vse to Murska krajina, glasilo poslanca Benka, bivšega radikala, potem Kramerjevega demokrata, potem vnetega pristaša JNS režima, potem glavnega stebra JRZ v Prekmurju, kakor je poročalo Jutro, dalje moža, kateri je v svojem glasilu posvečal cele kolone propagandi mačkovskega gibanja v Prekmurju. Po vsem tem skoraj ni težko razumeti, če se je sedaj Murska krajina s svojim lastnikom spreobrnila končno v pravovernega marksista, kar nam pa le ne gre povsem v glavo. Sicer pa previdnost in pravilni računi nikoli ne škodujejo.

Smatrali smo za potrebno, da to povemo ne samo naši prekmurški jav-

nosti, temveč slovenski javnosti sploh, da si bomo na jasnem tako glede Kluba prekmurških akademikov, glede njegovih knjižnic za našo najnežnejšo mladino, kakor za naše odraslo ljudstvo, da si bomo na jasnem tudi glede ostalega klubovega delovanja, končno je pa potrebno, da si je slovenska javnost na jasnem tudi glede pravih smernic Murske krajine.

Ime samo — Klub prekmurških akademikov — je gotovo nadvse premišljeno izbrano in marsikdo ravno radi imena v zmoti misli, da je to morda združenje vseh prekmurških akademskih društev, odnosno, da so v tem klubu včlanjeni zastopniki vseh svetovnih nazorov. In ravno to ime je morda marsikaterega našega akademika premotilo, da je še danes, četudi morda samo na papirju, član tega kluba, čepravno je po svojem prepričanju komunističnim in marksističnim idejam in metodam povsem nasproten.

NEDELA

dvanajsta po risalaj.

Evangelij (sv. Luka 10). Tisti čas pravo je Jezus svojim Vučenikom: Blažene oči, štere vidijo, ka vi vidite. Ar velim vam: ka so ynogi prorocke i kralovje želeli viditi, štera vi vidite i ne so vidili i čuti, štera vi čujete i ne so čuli. I ovo niki v pravdi vučeni je gori stano skušavajoči njega, i govoreči: Mešter, ka čineči žitkom vekivečnim bodem ladao? On je pa velo njemi: vu pravdi ka je pisano? kakda štēs? i on odgovoreči je pravo: Lübi Gospodnoga Boga tvojeja z celoga srca tvojeja, i z cele duše tvoje, i z cele moči tvoje, i z cele pameti tvoje, i bližnjega tvojeja, liki samoga tebe. I veli njemi: prav si odgovoro, to včini i živo bodeš. On je pa šteo spravičati sebe i pravo je Jezusi, a što je moj bližnji? Odgovoreči pa Jezus velo je: Niki človik je doli šo od Jeruzalema vu Jeriko, i spadno je med razbojnikje, ki so ga i slekli, i ranjenoga na po živoga ostavivši, odišli so. Prigodilo se je pa, da bi niki duhovnik doli šo po onoj poti, i videvši njega, mimo je šo. Prisposodobnim talom i Levita, da bi bio poleg mesta, ino bi ga vido, mimo je odišo. Niki pa Samari-tanuš po poti idoč, prišao je do njega i videvši ga, geno se je na smilenost. I pristopivši zavezao je rane njegove i vlejo je v nje oli i vino; i položivši njega na svoje živinče, pelao ga je vu oštarijo, i skrb je na njega noso. I na drugi den je vō vzeo dva soda i dao je oštarijaši i pravo je: skrb mej na njega i kajkoli ober toga potrošiš, jas, gda se povrnem, nazaj ti dam. Šteri med etimi trejmi se vidi tebi bližnji biti onoga, ki je spadno med razbojnikje. On je pa pravo: ki je miloščo ž njim včino. I veli njemi Jezus, idi, i ti včini prisposodobnim talom.

Lübi svojega bližnjega, kak samoga sebe. To so bože reči, zato istinske. Povedane so vsem. Nišče ne sme iti mimo te istine. Naš Bog je Bog lübeznivi, naša vera — vera lübeznivi. Zato se ne čudite, či mam on zapovedavle celo lübiti tiste, ki nas mrzijo, nam delajo škodo, nas preganjajo, sovražijo. Vsem tem moremo odpuščati. Joj, kak težko je to, jeli? Pa ne pomaga nikaj. Bog tak šče, zato je dobro i potrebno. Jako lepi pripomoček, da se navčimo odpuščati, je sv. meša.

Zveličiteo pravi: Či prineseš svoj dar k oltari pa se tam spomniš, ka tvoj brat ma kaj proti tebi, idi nazaj domo pa se zmiri ž njim prle, potem pridi nazaj v cerkev. Vidiš. Ka ti hasni hoditi v cerkev, či maš na koga svajo ali celo sovraštvo?

V začetki sv. meše molijo mešnik pa lüstvo ž njimi očitno spoved. Vsi vskup se obtožijo svojih grehov pa eden za ovoga prosijo odpuščenja pri Bogi. Prosiš ti za svojega nasprotnika?

Pri sv. evangeliji stanemo i se prekrižamo. Prekrižamo se, da pokažemo, ka smo krščeniki. Ali se pa smeš imenovati ti krščenik, či lübiš samo tistoga, ki tebe lübi? Ali ne delajo toga tudi cestnarini? Ti pozdravlaš samo dobre prijatele. Ali ne delajo tak tudi poganje? Či sčes biti pravi krščenik, te moreš lübiti tudi svojega protivnika.

Stanemo pri sv. evangeliji, da pokažemo, ka smo pripravljene živeti po navuki sv. evangelija. Te nas vči vse posebno na zapoved: Lübi svojega bližnjega, kak samoga na sebe.

Pri darüvanji moremo družiti svoje misli i žele z mešnikovimi mislimi i želami. Ka pa mešnik mislijo i želejo pri darüvanji? Oni darüjejo Bogi oči brezmadežni, nevtepeni dar za sebe, za vse v cerkvi navzoče, za vse žive i mrtve vernike. Kak se bo pa združo z mešnikovimi mislimi i

Politični pregled.

Predsednik naše vlade na Bledi. V ponedlek predpoldnom je prišeo na Bled z belgrajskim brzo-vlakom predsednik vlade g. dr. Milan Stojadinovič v spremstvu bana dravske banovine g. dr. Marka Natlačena. Po par vörnom bivanji na Bledi se je taki odpelao na Brdo pri Kranji, kde je bio sprejeti v avdijenco pri knezi-namestniki. Kda se je vrno nazaj na Bled, je predsednik vlade sprejeo romunskoga poslanika na našem dvori g. Guranescu. Isto v ponedlek se je pripelao na Bled naš poslanik v Londoni dr. Grujič.

Razbremenitev naših občin. Kak znano, so bivši JNS režimi gledali samo na to i špekulirali samo s tem, kak bi kak največ bremen prevrgli na občine. Posebno dajatve za šolo so bile za naše občine v istini že prevelko breme. Prva skrb zdajšnje vlade, kak tudi banske uprave je bila v tom, naj bi se občinska bremenja kempre konči nikelko zmenšala. Ob priliki zasedanja banskoga sveta so povdarjali tudi naši banski svetniki, da so izdatki za šolstvo i vučitelstvo za naše siromaške občine preveliki i da naj, kelko je li mogoče prevzeme od toga banovina ali pa država na svoje rame. G. ban je priznao, da so ta bremenja za občine v istini prevelika i se je včasi začnol delati na to, štera bremenja vse bi prevzela banovina. Zdaj je že izgotovljen pravilnik, iz šteroga je razvidno, da bo od zdaj naprej velik del šolskih stroškov nosila banovina. Tak bo za yesničke občine skrbela banovina i to za popravo i beljenje šol, za kúrjavo, razsvetljava, čiščenje, za vzdržavanje vrta, za nabavo šolskoga pohištva, za pisarniške potrebščine, za šolske knjižnice, dale za stanarino za vučitele i za drva šolskomi upraviteli i tak dale. Z ednov rečjov v glavnem bodo kmečke občine od zdaj naprej dužne zozidati šolo, vse drugo, tak tudi popravljanje izdržavanje šolske zgradbe bo pa prevzela banovina. S tem bo našim kmečkim občinam v istini vnogo pomagano.

želami tisti človek, ki sovraži svojega bližnjega?

Pri podigavanji se vrši na oltari ravno tisto, ka se je vršilo na gori Kalvariji. Pod podobama krüha i vina se Odršešnik znova darüje Oči za odpuščenje naših grehov. Kak negda na Kalvariji, tak zdaj na oltari prosi za svoje sovražnike, rekoč: Oča, odpusti njim, ar ne vejo, ka delajo! Kak bi smelo pri podigavanji ostati trdo srce i ne bi odpustilo, gda vidi, ka Bog tak odpüšča i moli za svoje sovražnike?

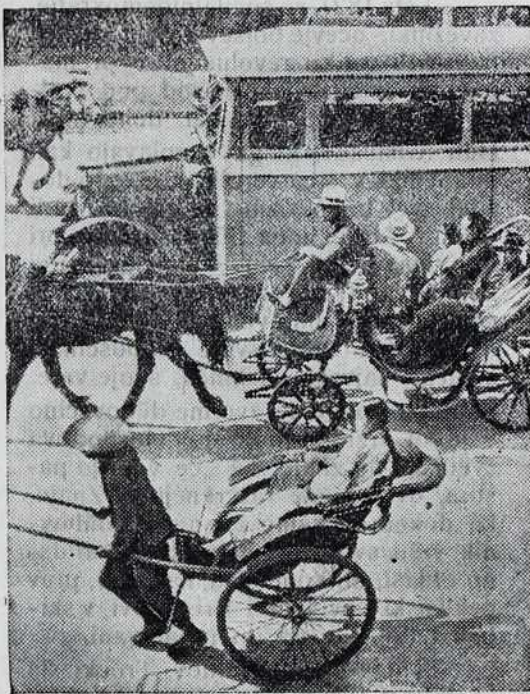
Pri sv. prečiščavanji moremo sprejeti Jezusa istinsko ali pa bar duhovno. Sv. prečiščavanje pa je goščenje lübeznivi. V prvih časaj kršćanstva so se vsi ljudje po cerkvi obimali pred sv. prečiščavanjom, v znamenje medsebojne lübeznivi. Kak pa naj človek, ki nešče odpustiti drugim, pristopi k sv. prečiščavanji? S sovraštvom do brata v srci? Brezi svatovskega oblačila?

Što sovraži svojega bližnjega, te je sovražnik boži, takši pristopi k prečiščavanji kak pri zadnjof večerji Judaš.

GLASI SLOVENSKA KRAJINA.

Novi profesorje v našoj banovini. Predlaganih je, tak se čuje, 54 za gimnazio. Takši tudi, ki so sledkar dobili diplomu, kak naši. Slovenskoj krajini po številu prebivalstva pripada vsega *deseti deo*. Tak bi najmenje pet naših moglo biti nameščenih. Smo radovedni na imenüvanje. Te povemo svojo zadnjo reč.

Lendava. Napredüvali so pri srezkom sodišči v Lendavi sledeči: 1) starešina sreskoga sodišča v Lendavi Dr. Fabiani Fridrih iz skupine 4/3 zdaj 3/2; 2) Mod Evgen sodni pisarniški oficijal iz VIII. skupine v VII. Premešćeni so sledeči gg. sodniki i uradniki: 3) sodnik Zavašnik Franjo k sreskomi sodišči v Ljutomer, na njegovo mesto je postavljeni za sodnika civilnoga odd., zdaj kazenski

V Mukdeni, velikom mestu Mongolije rabijo še stare vozičke, zvane rikše poleg kočij i aotojov

sodnik Dr. Kiovisky Rudi. 4) za kazenskoga sodnika je postavljeni pristav Dr. Umnik Ivo, zdaj imenüvani za sodnika. 5) na njegovo mesto je premešćeni iz Logatca Dr. Krámbberger I. pristav. 6) Geder Josip kanclist, premešćeni je po potrebi k sreskomi sodišči v Ljutomer, na njegovo mesto je napredüvao Gorički Josip, dnevničar, zdaj na orožniških vajah v Štípi. 7) Sreš Rozalija iz Bratonec, dijakinja pa je imenüvana za dnevničarko-zvaničnico pri tom sodišči. 8) nadofic. Jureš Franjo pa si je pri cepanji drv tak močno rano desno oko, da je morao iskati pomoč v Sobočkoj bolnici. Po par dnevaj se je vrno domo, da popunoma ozdravi.

Na podporo Novin jc darüvao Železnik Oroslov, šolski upravitel v pokoji, Črensovci, 6 Din, Denša Marija, Trnje, iz Francije, 10 Din. Bog povrni stokrat.

Dijaški kotichek.

(Refleksije)

Rekli smo, da vera ustvarja kraljestvo kreposti.

Le naša sv. vera hrani v sebi kal najvišje popolnosti, le ta oznanjuje svete dolžnosti, na katere ni mislil noben modroslovec. Ona nam vелеva častiti enega Boga v duhu in resnici (Jan. 4, 23), delati vse v njegovo čast (I. Kor. 10, 31), napredovati v čednosti (Raz. 12), ljubiti Boga nad vse (Mt. 22, 37). Da bi se posvetili, zahteva, da prevladuje in vodi voljo razum, ne pa strasti, — nam ukazuje brzdati strasti s ponižnostjo, z zaničevanjem svetnih časti in posvetnih zabav, s preziranjem svetnih časti in posvetnih zabav, s preziranjem posvetnih dobrin, — nam vелеva biti čist, kakor angeli, ljubiti svojega bližnjega, čeprav je sovražnik (Mt. 5, 44), — zapoveduje celo, da moramo za sovražnike moliti in jim povračevati krivice z dobrotami (Mt. 5, 44), — skratka: naša vera neprenehoma oznanja vajo kreposti in svetosti, Lakomnežen kliče: „Ne kradi!“ (Moz. 26, 20) in zahteva, da se ukradeno vrne; — skopuhom pravi: „Ne nabirajte si zakladov na zemlji, kjcr jih uničujeta rja in molj in kjer tatovi kopljejo in kradejo, temveč

Črensovci. Žunič Ignac, občinski sluga, je zvršo v Maribori v državnoj bolnici osemndnevni tečaj, da bo mogo vršiti mrtvooglednih poseo, ali kak mi pravimo, da bo smrtnjak. Banovina da na svoje stroške te tečaj vodi i so jako potrebni. Zdaj se je 14 smrtnjakov vdeležilo tečaja, med temi en z lendavskoga pa en iz sobočkoga sresa. Neštérni so že opravili tečaj, drugi pa ešče bodo. Iz lendavskoga so odebrani štirje za te tečaj. Splošna pritožba je bila, da so se v neštérnih mestaj imenüvali takši za te važni poseo, ki niti ne so bili popolnoma pri sebi, zato je banovina prav dobro naredila, da brez dobro prestanoga izpita nikomi ne da toga važnoga opravila. Po tečaju so izpiti i ki ga napravi, dobi svedočanstvo. Naš Žunič je dobo svedočanstvo z dobrim uspehom.

Nova sv. meša je denešnje nedelo v Dokležovji, to je 23. avgusta.

Renkovci. Pri nas so Srbi pobirali milodare, ar jih je poplava močno oškodüvala. Smo njim dragevole dali, ka nam je siromaštvo dovolilo i smo prišli bratom na pomoč. Litrop Števan je od siromaškoga pova dao 5 kg., da njemi je komaj za semen ostalo.

Martjanci. Celi den je bila na nogaj i delala ešče na poli, večer je pa samo vküp spadnola i taki vmrla Dravcova Klara. Srce Bože bodi njej smileno. — *Sekulacija izplačana.* Vzajemna zavarovalnica nam je pošteno izplačala 18.300 Din. zavarovalnine, da znova gorpostavimo od hüdobne roke vužgano farovsko hüto.

Melinci. Prošćenje Snežne Matere bože smo opravili 9. avgusta i pri toj priliki so nam g. plebanoš Vadovič blagoslovili od Smodišove družine gorpostavljeni križ i pri blagoslavlanji nam držali lepi govor.

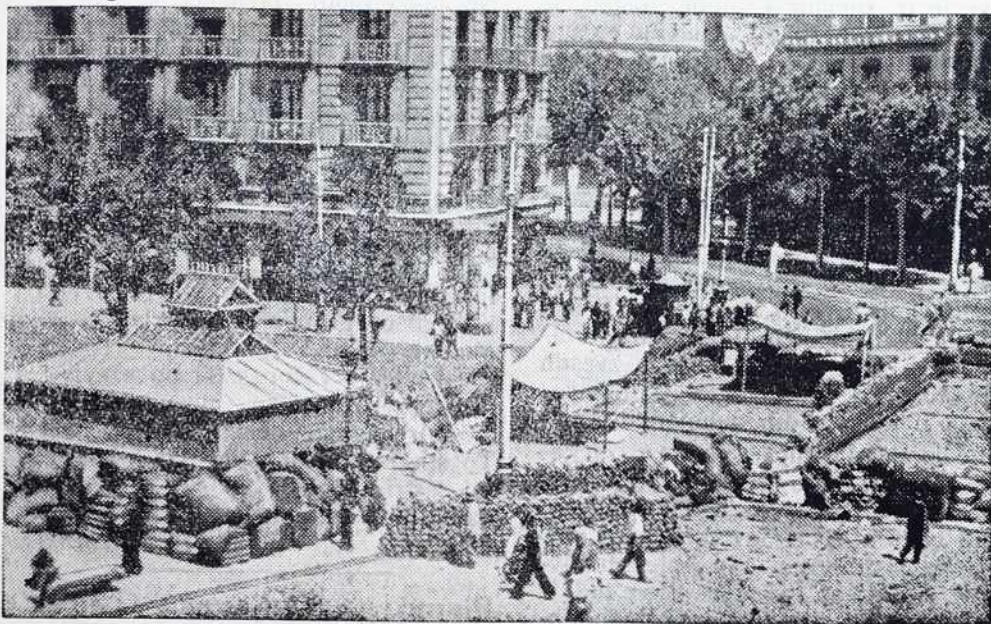
Turnišće. Na Veliko mešo je prišlo vnogo naroda na naše prošćenje. G. dekan so se vrnili iz Italije, gde so obiskali tiste nesrečne kraje, gde so se borili v najhüšoj 8 ofenzivi pred 20 letami za milo slovensko zemlo. Tam teče zdaj gladka pot, kde so tekli te strelni jarki i junaška krv slovenskih dečkov i možov. Predgali so nam g. Zver, plebanoš na otoki Pagi v Kolani, naš domačin iz Brezovice. Pri g. dekani se je zbralo pri toj priliki 16 duhovnikov z bogoslovci vred.

Sküpnoga romanja Slovincov k Mariji Bistrički ino v Slovenski Lurd-Rajhenburg s posebnim vlakom od 6. do 8. septembra se vdeležijo tudi Hrvatje. Slovenski i hrvatski cerkveni dostojanstveniki bodo vodili romarske slovesnosti v dvema slovećima Marijinima svetiščama. — Obisk znamenite cerkve sv. Roka nad Šmarjem pri Jelšah. — Popoldenski oddih v Rogaškoj Slatini. — Celodnevno bivanje v Zagrebi. — Med častilci Lurške Gospe, ki romajo zadnja

zbirajte si zaklade v nebesih“ (Mt. 6, 19, 20) — pohotnim pravi: „Kdor seje v svojem mesu, bo od mesa tudi žel večno pogubljenje“ (Gal. 6, 8); — ošabnim govori: „Kdor se povišuje, bo ponižan, kdor se ponižuje, bo povišan“ (Lk. 14, 12); mašćevalnim duhovom vелеva: „Če te kdo bije po desnem licu, mu nastavi še drugo“ (Mt. 5, 39); — vsem pa pravi: „Ne ljubite ne sveta, ne tega, kar je v njem, zakaj vse kar je na svetu, je poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja“ (I. Jan. 2, 15, 16) Skratka: sveta vera uči in zapoveduje vse, kar je pravično, kar je dobro, kar je sveto, kar je vzvišeno in to tudi tedaj, ko smo sami, ko nihče ne opazuje, nihče ne vidi naših del. „Tvoj oča, ki vidi na skrivnem — pravi vera — ti bo vrnil.“ (Mt. 6, 6).

Kje najdemo zakonik, ki bi hranil tako vzvišene nauke in bi tako globoko posegel v dušo? Svetne postave morejo odklepati le zunanja dejanja, vera pa sega v najbolj skrite notranje prostore in ondi urejuje ter vlada tudi to, česar svet ne more videti. Prav ima tedaj učeni Gibier, ko pravi: „Brez vere krepst ni mogoča; brez vere krepst obledi in umrje, združena z vero raste in cvete“. Prav

leta v obilnom številu v Slovenski Lur-Rajhenburg, je bila izročena žela, da bi se Lurško romanje združilo z romanjem k Mariji Bistrički, ki je sloveče hrvatsko narodno Marijino svetišče, proslavljano z mnogimi čudami i odlikovano s častjov bazilike. Vodstvo „Po božjem svetu“ v Ljubljani, žele letos to lepo miseo vresničiti. Iz sporeda je razvidno, da ne bo to romanje nudilo samo zadosta prilike za posvečenje duše i vnogo duhovnega veselja, nego bo zednim povučno potivanje, ki bo nudilo obilno zanimivih doživetij i razvedrila, da bodeta poleg duše zadovoljna tudi srce i oko. Romarje se odpelajo iz Ljubljane s posebnim vlakom v nedelo 6. septembra ob 10 predpoldnom. Pred odhodom bo ob 9 v kapeli Vzajemne zavarovalnice romarska sv. meša. Na vmesnih postajah od Ljubljane do Zidanoga mosta, Celja i Grobelnoga bo vlak stao povsede, kde bodo čakali romarje. V Šmarje pri Jelšah bo 2 vuri postanek; obisk znamenite cerkve sv. Roka, v Rogaški Slatini pa je določen oddih v zdravilišči, nato se odpelajo romarje do Zlatara-Bistrice. V baziliki Marije Bistričke bodo romarske slovesnosti ob prihodi (večerice) i drugo jutro. Odhod iz Bistrice v Zagreb je določen 7. sept. ob 8. Pod vodstvom zagrebečkih Slovencev si bodo romarje ogledali znamenitosti mesta do 5 popoldne, nato se odpelajo v Rajhenburg. V Lurško baziliko bo večer kratek pozdravni govor i rimska procesija z gorečimi svečami, med procesijov popevane litanije M. B., 8. sept. na svetek Rojstva Marijinoga bo zajtra slavnostna predga i slovesna pontifikalna sv. meša, po sv. meši prosto do poldneva za ogled trga i okolice. Moški majo skupni obisk samostana Oo. Trapistov. Popoldnevi ob pol 1 bo slovo v baziliki: govor, litanije i poslovilna pesem. Ob 2 odpela posebni vlak proti Ljubljani, da bodo mogli romarje zvün Ljubljane priti domo šče z večernimi vlaki. Ar ide z romari več hrvatskih i slovenskih cerkvenih dostojanstvenikov, (naprošen je tudi zagrebečki nadpüspekoadjutor, prevz. g. dr. Alojzij Stepinac), je pričakuvati, da se bodo s tem v obilnom številu pridružili tudi verniki, kak slovenski, tak tudi hrvatski. Naj bi ne bilo fare, ki bi ne poslala konči ednoga romara na to dvojno božo pot! Preč. gg. duhovniki so s tem vludno naprošeni, da bi šli ljudem blagohotno na roko i da bi to lepo romanje priporočili s predgance. Vožnja s posebnim vlakom, pa naj što stopi v posebni vlak na šterojkoli postaji, košta 90 Din. Penez se more poslati vodstvu najkesej do 30. avgusta na naslov: „Po božjem svetu“, Ljubljana, Wolfova ulica št. 1. (Što plača za 10 romarov, dobi edno vozovnico za posebni vlak brezplačno). Za vožnjo z rednimi vlaki do priključne postaje na posebni vlak (do Ljubljane, Zidanoga mosta, Celja ino Grobelnoga) vala polovična voznina. Duhov-

Barikade v Barceloni. V strašnoj španjolskoj revoluciji so v Barceloni nanosili vkup napunjena vreča, da se branijo pred strelji.

no vodstvo romanja je prevzeo g. konzist. svetnik Janez Ev. Kalan. Što žele podrobnejših pojasnil ali položnico, naj piše dopisnico na gornji naslov. Romarske izkaznice i vse potrebno za potivanje bo vodstvo odpisalo 1. septembra.

Javna zahvala. Smatram za svojo dolžnost, da izrečem prav iskreno zahvalo gospodu dr. Klar Francu, narodnemu poslancu lendavskega sreza, za ljubeznivost v zadevi intervencij mojega državljanstva, ki se je po 5-letnem zavlacavanju končno, — po njegovem prizadevanju, — vendar ugodno rešilo. — Z izrazi odličnega spoštovanja Vam vdani: *Franc Poredoš*, dimnikarski mojster. Trnava, Čehoslovensko, dne 25. julija 1936.

Trnje. Po kratkom betegi je vmro pri nas dober mladi, 43 leta star krščanski mož, Horvat Sabo Martin, sin cerkvenoga ključara, Jožefa. Pokojni je bio toti več let že betežasti na želodci, a zdaj njemu je pa naednok prišlo slabo i je v par dnevoj zdejno svojo dušo. Pred smrtjov je zaproslo ešče Marijin škapulir i se je zapisao v njeno karmelsko bratovčino. Ta dobra Mati naj sprejme njegovo dušo v svoje materno krilo, njegove domače pa potolaži. Pod vodstvom štirih domačih duhovnikov i bogoslovca ga je vnožina naroda sprevodila do groba.

Žizki. Gasilci si zidajo lepi dom, kakšega malogde najti. Siromaška, a zložna i v krščanskem duhi bogata občina si postavi z lehka, ka si druge niti z teška ne morejo. Lübezen vse premore.

Krog. Za g. Kereca salez. misijonara na Kitajskom sta nabrale gđc. Meolic Anica starejša i Meolic Anica mlajša v Krogi 200 Din. Nabiralkama i darovnikom prisrčen: „Bog plati“.

Odranci. Vmrli so Gabor Jožef, hš. 86. naš naročnik. To naznanjamo našoj naročnici, hčeri pokojnoga, Fran-

sovali zločine in najnižje strasti, ko so zločine, kakor pripoveduje Laktancij, smatrali celo za sveta dejanja, v čase, ko so bili ljudje, ker so zavrgli vero, kakor pripoveduje sv. Pavel o Judih, „polni krivice, hudobije, nečistosti, lakomnosti, polni nevoščljivosti, ubojev, preprirov, goljufije... razuzdani, brez ljubezni, brez zvestobe, brez usmiljenja“.

Poglejte med svet in isto opazite pri ljudeh, ki so zavrgli vero, tudi sedaj. Zakaj vidimo danes toliko tatvin, toliko goljufij, toliko ubojev, toliko zverinskih zločinov? Manjka vere. Nered raste, npravnost pada, postav ne spoštujejo več, čimdalje bolj se uredničujejo vesede brezverca Humeja: „Poiščite narod brez vere in če ga najdete, bodite gotovi, da se ne loči dosti od živali“. Da, ljudje, ki zavržejo vero, pozabijo svojo čast in se v svojem delovanju približajo brezumni živali.

Ali se hočete prepričati? Skušnja kaže, da je najmanj odsodb, najmanj ločitev zakonov, najmanj nezakonskih rojencev tam, kjer cvete versko življenje. „Kjer krščanstvo živi“, piše Pavel Bourget, ki se je izpreobrnil pred nekaj leti, „tam raste npravnost; kjer krščanstvo umira, umira tudi npravnost“. (Dalje.)

ciški v Franciji. V molitev naročnikov zračamo pokojnoga.

Bogojina. Farne štale se lepo zdigavlejo i deloma stojijo že pod ruštom. Vsakomi se dopadnejo. Lüdje veselo darujejo k zidavi potrebno, ve sebi zidajo, ne pa drugomi, kajti vsaki duhovnik de je samo hasnuvao, nedo pa njegova last. So cerkvena last. Nekaki so si zmislili, ka so prej štale bile šče dobre i ka je nekaj podro. Na pitanje, keliko lüdi je je pa podiralo? — so odgovorili: Štirje. No, če so štirje mogli podreti veliko zidino štao, te so pač za drugo ne bile, kak za podreti, — so dobili z poštenoga, merodajnoga mesta za odgovor.

„Luč z gora“ dramo igrajo srednješolci 29. avgusta večer ob 8 v Soboti v staroj kat. šoli. Pridite!

Gornji Senik na Vogrskom. Dober senički duhovnik, Kous Vince, odidejo za plebanoša na Bakonak, v zalavskoj županiji. Pri toj priliki se njim slovensko lüdstvo iz srca zahvaljuje za vso pravo, Kristušovo lübezen, z šterov so je pasli i vodili na poti večnoga zveličanja. Na njihovo mesto, kak se čuje, pride g. Kühar Janoš, verovučiteo iz Sombotela, brat pokojnoga beltinskoga plebanoša.

Našim v Franciji na znanje. Preč. g. Orešnik, slovenski duhovnik iz Páriz, so nam obľubili pri prvoy božoj službi 19. aprila, da nas v jesen znova obišejo. *Javili so mi, da 6. septembra gotovo pridejo v Tigy (Tizi).* Pozivam zato vse Slovence ino Slovenke, ki prebivajo v departementi „Loiret“, v okolici Tigyja i to v sledečih vesnicaj: Sully sur Loire, Viglain, Vannes sur Cosson, Villmurlin, Isdes, Marilly en Villette, St. Cyre en Val, Firoles, Sandillon, Donnery, pa okoli Orleansa, naj pridejo vsi 6. septembra v Tigy. Slovensko bo spovedavanje, molitev i guč samo slovenski. Pridite i olepšajte pa obogatite svoje duše, za telovno vrednost ste že itak celo leto skrbeli, najdragša, večna duša naj dobi bar eden den! Spovedavanje se začne ob 7, najkesej ob 9 vuri bodite v Tigy-ji. Prosim vse tiste, ki majo Novine, naj to naznanijo onim, ki je nebi meli i tudi domače izseljencov prosimo, naj to svojim včas, kak Novine v roke dobijo, naznanijo. Na veselo svidenje, Bog nas vse živi! — Farkaš Anica, Chateau Gaillard, Tigy, Loiret.

Kde nahranimo naše dijake v Ljubljani? Razumen je naš narod, pa siromaški. Zele svoje sinove i hčere dati včiti, da bo meo na svojoj zemli svoje uradnike, na svojih faraj svoje duhovnike, na svojih šolaj svoje učitelice ino učitele. Ništerni naš človek bi rad dao svoje dete v šole, pa se zosaga pred stroški za šolanje v tujini. Največ naših dijakov i dijakinj je v Ljubljani. Tam majo vnogo gimnazij, tam majo vseučilišče. Je pa v Ljubljani tudi vnogo dobrodelnih zavodov, šteri našim siromaškim dijakom jako radi pomorejo. V naslednjem ščemo imenuvati zavode i mesta, kde lahko naši dijaki zaprosijo za hrano za časa svojega študiranja v Ljubljani. 1. Katoličanski akademiki so si premineče šolsko leto poskrbeli svojo akademsko menzo. Ta ma svoje prostore v *Cirilovem domu, Strellška ulica* i dava siromaškim akademi-

kom hrano. 2. *Ljudska kuhinja v Ljubljani*, dava siromaškim dijakom i dijakinjam obed i večerjo po znižanoj ceni. Znižanje je po vekšoj ali menšoj potrebi prošnika. Prošnje se pošilajo na vodstvo Ljudske kuhinje v Ljubljani, *Strellška ulica*. 3. *Oražmov akademski dom, Wolfova ulica* da stanovanje i hrano akademikom, predvsem medicincem. Ništernim pa nakaže hrano v Delavskoj zbornici kšenki. Prošnje se pošilajo na Vodstvo Oražmovoga doma v Ljubljani, Wolfova ulica. 4. *Mestno zavetišče, Japeljeva ulica*, da siromaškim akademikom hrano — vsako leto je tam prek 60 akademikov na hrani. Prošnje rešava *Županstvo mesta Ljubljana*. 5. Katoličanske akademikarke združene v klubi „Savica“ so mele svojo menzo, kde so prejemale akademikarke hrano po znižanoj ceni. 6. Samostan čč. sester uršulink že skoz leta podpira naše siromaške dijake z brezplačnov hranov. Vnogo naših dijakov je bilo že deležnih te dobrote. Prošnje se naslovijo na *Predstojništvo uršulinskega samostana, Kongresni trg, Ljubljana*. 7. Franciškanski samostan da na svojoj porti siromaškim akademikom i srednješolcom brezplačno hrano. Prošnje trbe poslati na *Provincijalno vodstvo Franciškanskega reda v Ljubljani*. 8. *Dijaška kuhinja Vincencijeve konferen-ce Srca Jezusovega v Ljubljani, Tabor št. 12*, pri šteroj deluje naš rojak g. misijonar M. Čontala, da že štiri leta tudi našim siromaškim dijakom obed i večerjo brezplačno. Vsakšjo leto je prejemalo tü kakših šest do osem naših dijakov brezplačno hrano. Tüdi za nastopajoče šolsko leto je prosilo več dijakov iz naše krajine. Prošnje se morejo vložiti zdaj včasi. So pa tüdi ešče drugi lüdje, ki s svojoj dobrotov podpirajo naše siromaške dijake, kak razni gostilničarje i privatne stranke, ki vsi radi pridejo na pomoč siromaškim dijakom iz Slovenske krajine. Pri vsem siromaštvu si naši dijaki vendar odpomorejo, da doštudirajo i pridejo do svojega pozvanja. Za nastopajoče šolsko leto naj se v pravom časi obrnejo na eden gori navedenih naslovov, da ne bode prekesno. Vsi pa, ki so dobrote prejemali, ali jih bodo v bodoče prejemali, se naj skažejo zahvalne z dobrim včenjom i lepim krščanskim življenjom i kda pridejo sami do krüha i do službe, naj tüdi sami po svojih močeh podpirajo dobrodelne zavode.

Grad. Na Velko mešo, na den proščenja naše cerkve pri Gradi, ki je srce lepe Goričke, je privrelo 6000 vernikov od vseh krajov. Bili so celo iz štajara pa iz sosedne Austrije. Vnogo lüdi je pristopilo k sv. prečiščavanji, vsaki stan je bio punoštevnilno zastopani. Gospodje duhovniki iz Cankove, Sv. Sebeščana, Sv. Jürja i od Sv. Jelenene so nas obiskali. Kak je bilo vreme lepo, je bilo tüdi proščenje lepo, veselo, brez vsega nereda. Naj nas čuva naša patrona, nebeska Kralica, da morasli od dneva do dneva vpravičnosti.

Sv. Juri. Avgusta 13. smo zakopali Terezijo Kornhäuser, mater g. Dragota, odvetniškoga pripravnika v Ljubljani. Pokojna je že duže časa vdano trpela zavolo betega v nogaj. Tretjerednice so njej kak vroj tivarjšici ne samo poklonile lepi venec pa je s svečami sprejavale, nego premionočo nedelo so za njo opravile vöro molbe pa dale na edno sveto mešo. — Avgusta 13. je bio krst gđc. Weiss Šarolte, zdaj Dragice, ki je prestopila iz židovske v katoličansko vero; naskori se bo poročila z g. Zamlič, serdiškim učitelom, s šterim je že zaročena. — V nedelo, 16. avgusta je večina gasilcov naše fare mela velke vaje v požarnoj brambi v Rogaševcih; sodelovali je motorka iz Sobote. Priditev je počasto s svojim obiskom g. Čeh. — Jürjanski gasilci zidamo poleg trgovine i gostilne Koblencar novi gasilski dom, šteroga graditev lepo napreduje.

Pertoča. Naš novomešnik č. g. Gomboc so odišli na svoje prvo kaplansko mesto v Velke Dolence, do oktobra pomagat betežnomi g. plebanoši. Dozdaj so pa doma nadomestüvali našega g. plebanoša.

ODA SE v ŽIZKIH pri ŽERDIN MARTINI novi rušt za srednjo hrambo i kapura za šprickanco v dobrom stanji.

je imel cesar Viljem II., ko je rekel: „Kaj nam pomaga, če smo moderni in polni energije; jaz čutim, da so tisti, ki ne vzamejo vere za temelj življenja, izgubljeni“.

Kaj bo z mladeničem, ki nima vere, ki bi brzdata njegove strasti in ga varovala dušnega propada? — Kaj bo z mladenko, ki nima vere, da bi branila njeno lepoto, da bi branila srce pred nečisto ljubeznijo? — Kaj bo z delavcem, če mu vera ne bo prepovedovala zavisti, ki vzbuja sovražstvo, če ga ne bo varovala obupa, ki mori? — Kaj bo z bogatinom, če ga vera ne bo varovala od podlih zabav in mu ne bo kazala poti poštenja in ljubezni do bližnjega? — Kaj bo s trgovcem, če mu vera ne bo govorila: „Bodi pošten, čeprav trpi tvoja denarnica, čeprav te ne vidi svetna postava?“ Kaj bo z umetnikom, zučenjakom, če jima vera ne bo vodila čopiča in peresa? — Kaj bo z mogotcem, če ga ne bo vera zadrževala v ošabni mogočnosti? — Kaj bo z družino, če ne bo vera mirila razporov in blažila težav? Če odstranimo vero, res ne razumem, kaj bo z ljudmi.

O, pač razumem. Thaine je pisal, da bi se vrnili nazaj v poganstvo, v čase, ko so smatrali zločinstvo za krepost in so celo božanstvu pripri-

Ivanči. Že večkrat smo šteli objaviti dobroto naše Jugoslovenske Nacionalne stranke. Mislili smo pa, da se bo njihova korenina naednok nagloma posušila, vendar pa se komaj zdaj začne vtaplja, kajti dober Bog nam je dao dešč in je voda v Ledavi narasla. Dosta dobrot bi lejko napisali od JNS naše vesi, znamo pa, da so naše krščanske „Novine“ premale in da za takše dobrote JNS dosta ne marajo. Kakšno dobroto nam je pa spravila JNS? 1. Plačala je članarino za skoro vse Ivančare, ki so mogoče niti ne znali, da so v organizaciji JNS; 2. izvažala je brodec iz potoka „Ledava“ in ga za dobre dobičke odavala, ne vemo pa, če je po določili plačala v veško blagajno 5 Din, po kub. metri? 3. V kapelici mammo večni lampas sposojeni, visi na špagovini. Nega brodca, ne penez od njega i tudi nej poštenoga večnoga lampasa v kapelici. To so te dobrote Jugoslovenske Nacionalne stranke. Neštarni pristasi se kučejo po prsaj i pravijo: „Mogoče, da sem bolši krščenik, kak oni!“ Dobro, da šče to zraven dene: „Mogoče“. Pravi pa vseedno, da ga ne briga, če bo večni lampas v kapelici na zavornom lancu viso. Nej so nori, da bi kšenki delali... Tak pravijo neštarni! No vej tak znamo, da je Jug. Nac. stranka izpraznila blagajne v državi i bi je šče bole, če ne bi prišli denešnji voditelji z našim g. Korošcom h kreti. Zato si bomo to dobro zapomnili i pri prišestnih občinskih volitvah bomo volili človeka, ki de v krščanskem dihi vodo našo obćino. Naj živeta našiva voditela ministar g. dr. Korošec i poslanec g. dr. Klar, šteriva bomo vsigdar podpirali i povsedik nasleduvali. — Ivančar.

Zemlja nas kliče!

Ko se v poletnih mescih zbere v naši krajini naše dijaštvo in ostalo izobraženstvo, službujoče zunaj Slovenske krajine, se vsi z zanimanjem obračamo k svoji zemlji: k njeni preteklosti in njeni sedanjosti. Iz preteklosti črpamo pobude za delo sedanjosti! Zato je potrebno — ako hočemo biti resnično kulturni! — da svojo minuloost dobro poznamo. Zgodovina Slovenske krajine je bogata, le poznamo jo slabo. In da to izboljšamo, prav zato hoče skrbeti „Prekmurško muzejsko društvo“. Pri nas imamo mnogo prvovrstnih umetnostnih spomenikov, ki jih pa ne poznamo dovolj. Zato je Prekmurško muzejsko društvo priredilo 18. avgusta t. l. ogled starinske cerkve v Turnišču. Društvo je poskrbelo za strokovno razlago arhitekture in slikarije te znamenite cerkve, tako da je vsakdo odnesel bogato doživetje naše umetnostne preteklosti. Najstarejši del turniške cer-

Škof Blaž Jaklin.

(Ok. 1643—1696)

Stiki med Slovaško in Slovensko krajino so že stari. Pribina prvi knez v Spodnji Panoniji „je bil, kakor vse kaže, po rodu Slovak, kajti imel je posest na današnjih slovaških tleh, okoli Nitre“ (Zbornik SK. str. 17). Za časa njegovega kneževanja in vladanja njegovega sina Koclja v Blatogradu so se gradile cerkve in molilnice tudi na ozemlju današnjih Slovencev v Slov. krajini. Versko življenje se je začelo z njima pri nas pozivljati.

Kakor da bi se hotela naša krajina za vse to oddolžiti, je dala 600 let pozneje Slovaški — škofa, ki je stoloval v — Nitri. Bil je to Blaž Jaklin, doslej menda edini škof, rojen na tleh Slovenske krajine. Rojen je bil v Soboti okoli leta 1643, ki je bila takrat v ostrogonski škofiji — „diocesis Strigoniensis“. Starši so bili katoličani in plemenitega rodu. Očetu je bilo ime Štefan. Imel je velika posestva in je dobil tudi ogrsko plemstvo. Mati se je imenovala „Dorothea Lossony“ (gl. „Nomina alumnorum Coll. Germ. Hung.“, vol. I. pg. 533; anno 1663, No. 2094). Niže gimnazije — „humaniora“ je opravil v Soprony-i, filozofijo pa v Trnavi, kjer se je vzgajal v plemiškem zavodu in postal magister filozofije. Na priporočilo ostrogonskega škofa je bil sprejet v kolegij: „Germanico-Hungaricum“ v Rimu. V kolegij je prišel 28. decembra

kve je iz romanske dobe, ostali iz gotske iz 2. pol. XIV. stol. Umetnostni zgodovinar dr. Fr. Stelc pravi o slikah te cerkve, da spadajo med najzanimivejše ostanke srednjeveškega slikarstva v srednji Evropi“.

Od naših na tujem.

Devetim sinovom Slovenske krajine so letos zapeli že novomašni zvonovi. In dvema še bodo. Enajst naših mladeničev pri Gospodovem oltarju — kot je bilo enajst zvestih apostolov Gospodovih pri zadnji večerji. Enajst mladih duhovnikov, pripravljenih, da dušam poneso življenje. Dušam bratov in sestrá predvsem. Dušam, ki jih je vzradostila četa enajstih mladih apostolov. Slovenski krajini, ki je ponosna na svoje duhovnike. Saj njeni sinovi in hčere tudi iz tujine mislijo na izvoljence Gospodove, jim pošiljajo pozdrave in čestitke. Mogoče znajo še bolj kot mi, ceniti domače duhovnike, kajti tam jih — nimajo — svojih. Zato tudi še bolj hrepenijo, da bi slišali sladko pesem novomašnih zvonov, sklonili glave za novomašni blagoslov... Blagoslov novomašni, ki je plaval v trepetajočem zraku žarečega sonca nad zemljo slovensko, naj v duše najde pot bratom in sestram našim tam preko meja, za daljnimi gorami, da v trudu za zemeljske dobrine ne bodo zgrešili nebeških...

Priobčujemo pesmico, ki jo je prejel iz tujine neki novomašnik.

Novomašniku iz tujine.

Naj nese vetrič iz tujine daljne Tebi, novomašnik, te pozdrave, danes, ko praznuješ lepi dan, prelepi dan, najlepši dan... ko tako si Njemu zvest in vdan.

Danes slavnosti so novomašne neprestano nama pred očmi: kako pojo Ti pesmi novomašne, kako Te s cvetjem in pozdravi obsipajo, ovenčanega v slavi; kako zvonovi milo Ti pojo; kako je Tvoje matere oko solzno od veselja in časti, da duhovnika je mati; kako se s Tabo veselijo svati. Najsrečnejši pa si Ti, saj želja se Ti je spolnila, da postal vodnik si dušnega življenja.

In v duhu vidivi še to: kako z veseljem stopaš pred oltar, kjer daroval boš prvi mašni dar. Čuj, častiti novomašnik, prošnjo zdaj: ko spomnil se boš živih, ko molil boš za svoje drage, ne pozabi tudi naju, ki živivi v tem tujinskem kraju. Ko boš dajal blagoslov svoj novomašni, v duhu pošlji tudi nama, Te prosivi.

1663. leta. Star je bil 20 let. Prisego je položil 4. januarja 1664. Z odličnim uspehom je končal skolastično teologijo, kot to poroča navedeni imenik gojencev in pristavlja, da je bil glede npravnosti in pobožnosti vedno vzoren („quoad mores ac pietatem semper valde bene se gessit“). Iz Rima je odšel kot duhovnik 20. septembra 1667.

Vrnil se je v požunski komitat. Deloval je torej med Slovaki. Od leta 1667. do 1671. je bil župnik v „Szempcz“-u, nato deloval v Bratislavi (Pressburg, Pozsony). Leta 1674. je postal kanonik in prošt ostrogonskega (Esztergom, Gran) kapitlja. Bil je imenovan za dekana barskega, postal prošt sv. Jurija „de vinidi campo Strigoniensi“ in opat šavniški (Schávník). Leta 1683. je bil, ob času Tököly-jevih bojev, ujet in nekaj časa zaprt v ječi kot zastavljenec, dokler se ni odkupil za 14.000 ogrskih goldinarjev. L. 1684. je Jaklin postal kantor in naslednje leto, 25. septembra, lektor ostrogonskega metropolitanskega kapitlja. Leta 1687. je postal naslovni škof skradinski (v Dalmaciji); naslednje leto škof kninski in 1890. je postal kancelar Ogrske kraljeve kancelarije.

Leta 1689. je postal pomožni škof in generalni vikar. V tem času se je odpovedal škofijstvu nitranski škof Jakob Haško. Za njegovega naslednika je bil imenovan Jaklin (1691). Kot škof v Nitri je ustanovil s svojim sodnikom-baronom Štefanom Jaklinom

Ne nama samó, izseljencem vsem, ki tako hrepenijo po njem. Saj lahko zapišem s tresočo se rokó, da se bo marksiškomu zasolilo oko, ko čital bo v krajih daljne tujine, da letos enajst je sinov naše krajine prvič stopilo pred božji oltar. Duhovniki naši, po Vas hrepenimo, besedo tolažbe v domačem jeziku čuti od Vas si želimo!

In midvi, kako naj ta dan preživivi? Kakšno cvetje naj Ti podarivi? Molitve venec Ti daruževi, vse trpljenje v šopek Ti poveževi in sveža rosa naj na njem blesti — solze najinih oči! To sprejmi za duhovni dar od sestríc dveh daleč tam na tujih tleh, duhovnik zdaj, vsikdar! *Izseljenki.*

Pismo g. misijonara Geder Jožefa iz Kitajske svojoj materi, pri Sv. Jürji.

Lüblena mama!

Hvalen bojdí Jezuš Kristuš. S temi lepimi rečmi začnem moje malo pismo. Ravno dnes se opravljam na misijonsko potívanje ino me nede tak hitro nazaj, zatoga volo Vam prville napišem par reči.

Lepi mesec Jezušovoga Srca je že mino, eti ga mammo ešče par dni, samo gda Vi to moje pismo vroke dobite, te že mine i pride mesec Vášega dneva Sv. Ane. Tisti den mo za Vas služo sveto mešo i tudi vse druge križe za Vas gor aldüvao. Sv. Ana naj Vam sprosi milost, ka bi tak lübili Jezuša i Marijo, kak jo je ona lübila. V trpljenji ino križaj se vsigdar spomnite, ka je trpljenje kratko, veselje pa štero nas čaka, de pa vekično. Eti na zemli je nej naš dom, tü smo samo kak popotniki. Vsakši den smo za eden den bliže našoj domovini.

Jaz sam hvala Bogi zdrav ino zadovolen, čeravno mi trpljenja ne sfali. Kelkokrat si premišlavljam: kak so srečni naši lüdje, ka poznajo pravoga Boga i si lahko rešijo duše. Ah, če bi Vi vidili siromake pogane, kakše grde pošasti vam molijo v zamazanih pagodaj i kak žmetno njim je dopovedati pravo vero. Molte ino gor aldüjte dosta za ete dušne siromake. Okoli mene živi prek 70 jezero pogonov. Kak rad bi vsem povedao, kak lepa so nebesa i kak je dober Bog. Eti je zdaj dugi dešč mino. Zdaj je čas viherov z velikim dežjom. V ednoj vöri se vse vküp naštela. Če Vas takši dešč zgrabi, niti marele odpreti ne smete, ka itak nika ne bi pomagalo. Večkrat se zgodi, ka Vas na poti, kak je od nas v Radgonjo, trikrat do štirikrat takši viher zgrabi. Sunce je tüdi preveč močno.

Elefant samostan Kamaldulencev na griču Zobor pri Nitri (gl. Memor. bas. Strig. 159, Fridolin Kavčič. Izvestje muz. društva za Kranjsko, str. 9—10). Kavčič in po njem F. Kovačič (Štajerska in Prekmurje, str. 313) poročata, da je Blaž Jaklin umrl 17. oktobra 1695. A kardinal Steinhuber Andreas pravi o njem v svoji knjigi: Geschichte des Koll. Germ. Kunz, Roma (1906, Bd. II., pg. 125), da je umrl 1696., torej eno leto pozneje. Pokopan je Blaž v cerkvi očetov jezuitov.

V arhivu kolegija „Germ.-Hung.“ se še hrani Jaklinova prisega in dve njegovi pismi, eno pisano 31. marca 1668. v Bratislavi (Pozsony) in drugo pisano 11. junija istega leta v Szempczu.

Jaklin je slovel kot izvrsten cerkveni govornik. Pogrebni govor, ki ga je imel ob smrti grofa Csobora 11. februarja 1692., je dal natisniti istega leta na Dunaju pri tiskarju Leopoldu Voigtu. Mayer pravi o njem v svoji knjigi „Wiener Buchdruckereigeschichte“, da je nekaj edinstvenega („bis jetzt ein Unikum“; gl. Fr. Kavčič: ibid., kjer je naveden naslov knjige.)

Letos oktobra bo torej, če se smemo zanesti na Steinhuberja, 240 letnica smrti prvega škofa, ki je bil rojen na naših tleh. Ni pa deloval med nami, temveč večinoma na Slovaškem, kjer se je pa lepo oddolžil za Pribinovo in Kocljevo delovanje med nami. Zato gotovo zasluži, da se ga ob tej priliki letos spomnimo! — iš-

Gda to pismo dobite, te do že prvi rajs želi i včasi drugoga sadili. Letos se palik dobro kaže. Eti je to dobro, ka se ne trbe bojati toče, trno redko, ka se to zgodi. Tüdi grmlance nega tak velke. Ešče sam nikdar nej vido, ka bi v kakšo hišo vdarilo i bi pogorela. Če bi bilo kak pri nas, bi eti nevoló meli. Če gder gori, se lüdje pridejo prville pogajat: Kelko mi daš za škaš vode. Če je siromak, ka niti krajcara nema, njemi vse zgori. Vidite kak lübijó pogani svojega bližnjega. Zakaj pa tak? Ar ne lübijó Boga, šteri nas na to lübezen vči.

Dosta sam Vam napisao i si malo z Vami pogučao. Gda nazaj pridem, te vam kaj več napišem ino povem, kak je kaj na potívanji bilo.

Zdaj pa z Bogom lüblena mama, do veseloga videnja. Vas pozdravlja Vaš zvesti sin — *Jožef.*

Pozdravljam tüdi vse domače, sestre z decov vred ino rodbino.

Službena naznanila.

Odkupne cene pšenice. Na podlagi Uredbe o določanju odkupnih cen pšenici „Službeni list Dravske banovine“ z dne 1. avgusta 1936. št. 62 sresko načelstvo po zaslišanju okrajnega žitnega odbora v smislu čl. 5 uredbe, določa do nadaljne odredbe na podlagi čl. 1 uredbe kot najnižjo ceno za normalno, zdravo in čisto blago pri teži 77 kg. po hl. Din. 130 za 100 kg. pšenice. Izpod določene najnižje cene se pšenica, ki odgovarja gornjim predpisom, ne sme kupovati. Za blago slabše kakovosti se obračuna ustrezní odbitek. V smislu člana 2 uredbe o sporih glede kakovosti in velikosti odbitka odloča odbor treh članov, od katerih enega določi kupec, enega proizvoznik — prodajalec, tretjega pa določi sporazumno oba. Odločbe tega odbora so obvezne in dokončne za obe strani. Kupci pšenice, ki se pregrešijo zoper predpise te odredbe, se kaznujejo po čl. 9 uredbe z denarno globo do 10.000 Din. Vsem proizvoznikom in prodajalcem pšenice se v njihovem interesu priporoča, da pred prodajo pšenico očistijo na trijerju, da bi odgovarjala navedenim pogojem.

Preimenovanje dolnjelendavskega srezu. Z uredbo o spremembah uredbe o spojitvi obćin v dravski banovini v Službenem listu dravske banovine od 21. XI. 1934. šte. 236/29 je bilo pod točko 9 spremenjeno ime obćine Dolnja Lendava v Lendava. Ker je sedež tukajšnjega srezu v obćini Lendava in je imenovan po njej, se ima nazivati ne dolnjelendavski, ampak lendavski srez. Ministertvo notranjih poslov v Beogradu je pod III. br. 12357/36 od 15. IV. 1936. pojasnilo: „Nazivi srezova utvrđeni Uredbom o podeli zemlje na oblasti donetom na osnovu čl. 95 i 96 Vidovdanskog ustava mogu se menjati jedino zakonodavnim putem (čl. 135 istog Ustava). Medjutim, kako je Ustavom od 1931. god. (stav. 2 čl. 83), a isto tako Zakonom o nazivu i podeli kraljevine na upravna podrućja (st. 1 § 3), naziv spomenutog srezu utvrđzen imenom „Lendava“, samim tim izmenjeno je prvobitno ime srezu dolnjelendavskog u lendavski“. To v vednost z naročilom, da se rabi odsej le pravilna označba in temu skladno uredijo razne štampiljke. — Sreski načelnik: Dr. BRATINA, s. r.

Pošta.

V. K. Grad. Vabilo pozno prišlo za volo dopüsta oseba v tiskarni. — Ščancar J. Kupšinci. Sini pošilamo od 1. julija, Batoriji pa od 1. avgusta. — Farkaš A. Tigy. Slike dobili, ne pa podpisov, što so na slik, kak smo prosili.

RAZGLAS.

Obćina TURNIŠČE naznanja, da bode oddajala na javni dražbi (licitaciji) svoji dve občinski gostilni v najem za dobo treh let in to v Turnišču šte. 3. in v Renkovci šte. 95. dne 20. septembra 1936 ob 1. uri popoldne v občinski pisarni v Turnišču. Podrobnejša pojasnila se dobijo pred pričetkom dražbe. Vsak reflektant mora pred dražbo vložiti kavcijo (vadium) sicer za gostilno Turnišče Din. 500. — in za gostilno v Renkovci Din. 300. — Najemna doba traja od 1. januarja 1937. in do 31. decembra 1939. leta.

Obćinska Uprava TURNIŠČE, 8. VIII. 1936.

Banque S. Baruch et Cie, 11. Rue Auber 11. Paris - 9 e.

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkolantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxemburg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24-19